

Aan de gemeenteraad en het College van Burgemeester en Wethouders van Apeldoorn

Hoenderloo, 21 april 2020

Betreft: De Hoenderloo Groep en ruimtelijk kader herbestemming

Geachte leden van Raad en College,

Met deze brief wil de Vereniging Hoenderloo's Belang reageren op zowel de oproep van de gemeenteraad om te reageren op de ontwikkelingen rond de Hoenderloo Groep (DHG), als op het ruimtelijk kader dat door het college van B&W onlangs is vastgesteld voor de locatie Hoenderloo. Wij doen dat pas nu omdat de vereniging de afgelopen weken de dorpsbewoners over beide zaken heeft geconsulteerd, ondanks de onmogelijkheid om hierover een afzonderlijke bijeenkomst te houden. Deze brief is dan ook de verwoording van de vele individuele gesprekken en reacties die wij de afgelopen weken en maanden hebben ontvangen uit ons dorp.

Sluiting DHG

Het zal weinigen verbazen dat de aangekondigde (en later in een definitief besluit omgezette) sluiting van de locatie Hoenderloo door Pluryn voor nogal wat onrust heeft geleid. In de eerste plaats voor wat betreft de jongeren, waarmee door Pluryn nu wordt omgegaan op een manier die weinig passend is voor het fatsoen waarmee zorg voor deze bijzondere categorie mensen zou moeten worden uitgevoerd in de huidige afbouwfase. Daarnaast is er grote onrust bij het personeel en de vele mede-dorpsbewoners die op het terrein van DHG en in de rest van het dorp wonen. Ook dat heeft zijn uitwerking in het dorp niet gemist. Mensen die hun baan verliezen en waarvoor slechts voor een deel naar herplaatsing binnen Pluryn wordt gekeken, Hoenderlose en andere bedrijven die een deel van hun omzet zien verdampen zonder uitzicht op alternatieven, een einde aan 170 jaar samenwerking tussen het dorp en jongeren van DHG (beheer openbare ruimte, gezamenlijk sporten, wandelroutes over het terrein, jongeren die praktijkervaring in het dorp opdoen en behulpzaam zijn bij sociale initiatieven in het dorp zelf, het gezamenlijk "runnen" van een klein museum/expositieruimte De Kleine Arcke), het zijn allemaal signalen van een "moeder"-organisatie die zich bepaald niet laat zien als een zorgende organisatie in zwaar weer maar als harde saneerder, gericht op rendement en maximale financiële opbrengst tegen de laagste kosten. Sinds ongeveer een jaar blijken gesprekken vanuit het dorp met Pluryn hierover onmogelijk, men reageert gewoon nergens op.

Nu de sluiting van DHG onafwendbaar lijkt, is de discussie over de toekomst onvermijdelijk geworden. Daarbij denken wij dat het verstandig is om mee te wegen dat er de afgelopen decennia grote publieke investeringen zijn gedaan (sporthal, multifunctioneel leercentrum) in ongeveer een derde deel van de openbare ruimte van ons dorp, dat niet zomaar (gefinancierd met publiek geld) aan de hoogste bieder kan worden verkocht. Daarmee hebben gemeente, provincie en rijk zich verplicht om verantwoordelijk om te gaan met de stappen die voor de toekomst moeten worden gezet. De rol van Pluryn is daarmee een ondergeschikte geworden hoewel men daar zelf kennelijk nog anders over denkt. Pluryn heeft bureaus ingehuurd om een "toekomstvisie" op te stellen. Die hebben ook contact met ons gezocht. Hieruit bleek dat een visie niet aan de orde is, maar een zo

hoog mogelijke opbrengst wel. Daar werken wij niet aan mee, die discussies worden aan andere tafels gevoerd.

Zorglandschap voortzetten

Kijkend naar het terrein van DHG vanuit de huidige situatie, is het niet vreemd dat zich de afgelopen 170 jaar een typisch zorglandschap heeft ontwikkeld. Al eerder hebben wij vanuit Hoenderloo aangegeven dat dit ook het beste vertrekpunt voor het denken over de toekomst is. Immers: de huidige situatie is er een van zware bescherming, hier en daar zelfs van monumentwaardigheid die weinig tot geen nieuwe ontwikkelingen toelaten. Dat biedt kansen voor het voortzetten en behouden van het huidige zorglandschap, zij het op een andere leest dan de huidige. In Nederland is nog steeds grote behoefte aan dit soort voorzieningen, niet alleen voor jongeren, maar zeker ook voor ouderen, tijdelijke of permanente zorgvragers, mensen met speciale aandoeningen. U en wij weten ook dat er belangstelling bestaat bij sociale investeerders die bereid zijn om de mogelijkheden hiervoor te verkennen en verder uit te bouwen. Wij vinden dat dat in de allereerste plaats een serieuze publieke verkenning verdient, dus niet door de huidige eigenaar maar door (gezamenlijke) overheden. Dit biedt namelijk veruit het beste perspectief op het minimaal wijzigen van de bestaande structuur en de openbaarheid van het terrein zelf als deel van het dorp. Wellicht is ook een deel van de huidige onderwijsinfrastructuur daarbij in te passen.

Ruimtelijk kader

In het ruimtelijk kader van het college herkennen wij tot ons genoegen de notie dat het terrein in zijn huidige opzet erg belangrijk is voor de leefbaarheid en de lokale economie van ons dorp. Ook zijn wij blij met de constatering dat van uitpounding of opknippen geen sprake kan zijn, maar dat een overhivende strategie in de allereerste plaats van belang is. Voor Hoenderloo betekent dat simpel gesteld dat iedere toekomstige functie met een hek eromheen uit den boze is, ongeacht de aard ervan. Het is daarom goed om enkele punten uit het ruimtelijk kader van enkele kanttekeningen te voorzien:

Veluweagenda: wij zien niet in op welke manier het terrein in de overzienbare toekomst zou kunnen bijdragen aan het versterken van het toerisme in de vorm van bezoekerscentra etc. Immers: op korte afstand zijn een nieuw bezoekerscentrum (Het Leesten) en het nieuwe Parkpaviljoen van Nationaal Park De Hoge Veluwe recent geopend. Door de huidige coronacrisis zal het al een enorme klus zijn om deze voorzieningen exploitabel te maken/houden. Nog meer aanbod van vergelijkbare voorzieningen verkleint de kans op een goede afloop hiervan. Mogelijk zou het realiseren van een bijzondere hotelfaciliteit (bijvoorbeeld in het huidige Kampheuvel en/of een van de monumentale gebouwen op het terrein) hier nog wel een rol in kunnen spelen. Een toeristisch totaalconcept, waar het ruimtelijk kader over spreekt, lijkt ons beleidsmatig misschien wenselijk, maar praktisch vrijwel onhaalbaar.

Wonen: op het terrein wonen veel mensen, die hooguit een historische binding hebben met DHG. Wij pleiten ervoor alles in het werk te stellen deze woonfunctie zoveel als mogelijk te behouden. Er wordt verder gesproken over de mogelijkheden die het terrein zou bieden voor de woonfunctie voor jonge gezinnen. Wij wijzen erop dat hier sprake is van een zeker gelegenheidsdenken. Er zijn in Hoenderloo, na vele jaren stilstand en een overconcentratie op onmogelijkheden, nu eindelijk initiatieven om, passend binnen de bestaande structuur van het dorp, woningbouw te plegen voor starters en jonge gezinnen. Kortom: eindelijk lijken deze projecten met alle bijkomende moeilijkheden stapje voor stapje dichterbij te komen. Het zou een gotspe zijn als deze in dit stadium van tafel zouden worden geveegd omdat er nu eenmaal een discussie moet worden gevoerd over de toekomst van het DHG terrein. Wij vragen u met klem om vooral het initiatief van de groep jongeren die bezig zijn om als vereniging via collectief particulier opdrachtgeverschap hun plannen

gerealiseerd te krijgen, met voorrang verder te brengen. Eerdere pogingen om dat met woningcorporaties, ontwikkelaars en bouwers voor elkaar te brengen lopen al 15 jaar op niets uit. Dorp: wij juichen de wens toe om bij de toekomstige ontwikkelingen ook de leefbaarheid van het dorp verder te vergroten (parkeervoorziening, openbare toegankelijkheid). In hetzelfde deel van het ruimtelijk kader komt ineens de gemeentelijke visie op jeugdzorg aan de orde. Wij vinden dat minder passend als het gaat om de zorg om het dorp zelf.

Afsluitend

Met inachtneming van de bovenstaande opmerkingen is in Hoenderloo overwegend positief gereageerd op het ruimtelijk kader dat het college heeft opgesteld. Dat betekent in onze ogen niet het einde, maar juist het begin van een discussie over de toekomstige invulling. Wij denken dat het passend is om gelet op het publieke en maatschappelijke belang, deze discussie niet geheel binnen de muren van overheidsinstellingen te voeren, maar juist in goede samenspraak met het dorp en met maatschappelijke partners. Het spreekt vanzelf dat wij daar te allen tijde toe bereid zijn. Wij hopen dat het weer snel mogelijk zal zijn om elkaar hierover te kunnen treffen en het werkelijke overleg van de grond te krijgen. Tot die tijd wensen wij u veel wijsheid toe bij uw afwegingen.

Met vriendelijke groet,

Namens de inwoners van Hoenderloo, het bestuur van de vereniging Hoenderloo's Belang,

Werner Ludwig
voorzitter